

เรื่องเล่า

งานวิจัยในชั้นเรียน

เล่ม

3

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2563

โครงการประกวดการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู

เรื่องเล่า

งานวิจัยในชั้นเรียน

เล่ม

3

เรื่องเล่า

งานวิจัยในชั้นเรียน เล่ม 3

โครงการประกวดการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู 2563

จัดพิมพ์โดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิมพ์ครั้งที่ 1

ธันวาคม 2564

จำนวน 1,000 เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เรื่องเล่างานวิจัยในชั้นเรียน เล่ม 3 โครงการประกวดการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู 2563.— กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2564. 208 หน้า.

1. การศึกษา — วิจัย. I. ทรงชัย อักษรคิด. II. ชื่อเรื่อง.

370.7

ISBN 978-616-278-666-2

บรรณาธิการหัวหน้า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงชัย อักษรคิด

คณะบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงชัย อักษรคิด

อาจารย์ ดร.นันทน์กัศ เกตนิกโกศลย์

อาจารย์ ดร.ณัฐวิจิศา เลิศพงษ์จักร

รองศาสตราจารย์ ดร.ชานนท์ จันทร์ธา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศราภรณ์ธุ์

อาจารย์วาทสิฎฐี สุชินศักดิ์

ออกแบบ

นายปรวดี แก้วมูลกิจ

พิมพ์ที่

บริษัท สยามปริ้นท์ จำกัด

115-69 หมู่ที่ 12 ซอยรามอินทรา 40 แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230

Website : www.siamprint.co.th

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไม่มีส่วนรับผิดชอบต่อข้อความ

และเนื้อหาต่าง ๆ ของงานวิจัยที่เผยแพร่ในหนังสือฉบับนี้ หากเกิดกรณีการลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism)

บทความพิเศษ

หน้า

1. โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน: วิธีการเรียนรู้คู่การปฏิบัติสร้างปัญญา นำพาความเจริญคุณค่าวิชาชีพครู รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา 1
- 2.. งานวิจัยในชั้นเรียน ... สิ่งสำคัญที่ควรทำควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเดช ศรีทา 23
- 3.. รางวัลของการท่องเที่ยวไปกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การวิจัยที่ใฝ่มากกว่าประสบการณ์ นายฉลองวุฒิ จันทร์หอม 33

บทความของผู้ได้รับรางวัลระดับดีเด่น

4. การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้วยคู่มือการสร้างชุดทดลอง ตามขั้นตอนโครงการ SATIT PSU STEM INNOVATION เรื่อง ลูกตุ้มอย่างงาน โดยใช้โปรแกรม Tracker video analysis สถาพร เรืองรุ่ง, พวงทิพย์ แก้วทับทิม และธเนศ สุขมาตย์ 49

บทความของผู้ได้รับรางวัลระดับดี

5. ฉันจะพัฒนาแนวคิดและความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาฟิสิกส์ เรื่อง ไฟฟ้าสถิตย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SSCS ร่วมกับเทคนิค KWDL ได้อย่างไร กรรณิการ์ ทนจันทร์, สุรยศ ทรัพย์ประกอบ และปิยะวรรณ มาศิริ 69
6. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของนักเรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทาง STEM Education โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Design-based learning เรื่อง วัฏจักรการประภฏของกลุ่มดาว เกรลีส แสนปัญญา, ปัฐมาภรณ์ พิมพ์ทอง และเบญจภรณ์ จันทร์ศิริ 87
7. การพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นแห่งศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา 6E บทพิชญา เมืองนิตย์, จีระวรรณ เกษสิงห์ และกฤษณา ชินลัญจม์ 105
8. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางความคิดเป็นฐาน ด้วยสื่อ Stopmotion เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ปฏิบัติการอาหาร และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ ปัทมาวรรณ วอทอง, นฤมล ศรารพันธ์ และพิมพ์ณภัส เชี่ยวสมุทร 121

บทความของผู้ได้รับรางวัลระดับดี (ต่อ)

	หน้า
9. การศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา เรื่อง บทประยุกต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาของโพลยาพร้อมกับเกมมิฟิเคชัน
พนิดา ตุ่มทอง, ชนิศวรา เลิศอมรพงษ์ และศรีประภา เหล่าโชคชัยกุล	137
10. การพัฒนาแนวคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาฟิสิกส์ เรื่อง ปฏิกิริยาการแผ่รังสีเกี่ยวกับเสียง ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5Es)
วโรชิต จันทร์ทอง, เจนศึก โพธิศาสตร์ และชุตินา ชุตินุสรณ์นันท	153
11. การศึกษาความสามารถด้านภาพลักษณ์โน้ตดนตรีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง วงกลม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้คำถามที่ส่งเสริมการให้เหตุผล
ศุภนิดา แป้นกลัด, ทรงชัย อักษรคิด และธีรภพ ชาดวง	169
12. การใช้โปรแกรม OBS Studio ร่วมกับแอปพลิเคชัน GSQ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการเรียน ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมโดยใช้เครื่องมือกราฟิกทั้งหมดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
อับดุลรอซะ ลากา, มัฮดี แวดตราแม และไซนุดดีน สุลหลง	187

ภาคผนวก

(1) คณะกรรมการดำเนินงานโครงการประกวดการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู (ครั้งที่ 3) ปี พ.ศ. 2563	204
(2) ประกาศคณะศึกษาศาสตร์ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการประกวดการนำเสนอ งานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู (ครั้งที่ 3) ปี พ.ศ. 2563	208

โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน:

วิธีการเรียนรู้คู่การปฏิบัติสร้างปัญญานำพาความเจริญคุณค่าวิชาชีพครู

สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research: CAR) มิใช่เป็น “งานที่ 101” ของครู แต่เป็น “งานที่เรียงร้อย 100 งานของครู ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน” ยังผลให้ครูเพิ่มพลังปัญญาและนำพาการสร้างสรรคของตนเอง ในวิถีการปฏิบัติงาน การพัฒนา บ่มเพาะความเจริญ คุณค่าในนักเรียนแต่ละคน และทุก ๆ คนของครูอย่าง “มืออาชีพ”

บทความนี้นำเสนอ แนวคิด มโนทัศน์ และโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา ได้พัฒนาขึ้นในช่วงการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542) บทความนี้นำเสนอสาระสำคัญใน 5 ประเด็น คือ

- (1) ทำไมครูต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
- (2) แนวคิด หลักการ และคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง
- (3) โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูควรมีลักษณะอย่างไร
- (4) เมื่อไหร่และในสถานการณ์ใดที่ครูควรทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและควรวิจัยแบบใด
- (5) ความสำเร็จที่งดงามอย่างมืออาชีพ

1. ทำไมครูต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เหตุและปัจจัยที่ทำให้ครูต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีดังนี้

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้ครูต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (มาตราที่ 30) และให้ครูใช้การวิจัยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและครู (มาตราที่ 24(5))

2) ครุสภา กำหนดให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้ด้าน “การวิจัยทางการศึกษา” เป็น 1 ใน 9 มาตรฐานความรู้ของครู (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา) สาระความรู้ และในมาตรฐานความรู้ “การวิจัยทางการศึกษา” นี้ ครอบคลุม “การวิจัยในชั้นเรียน” “การฝึกปฏิบัติการวิจัย” และ “การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา” ด้วย และครูต้องมีสมรรถนะ “สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน” (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา)

3) ครุสภา กำหนดมาตรฐานของหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาว่าต้องให้บัณฑิต (ครูรุ่นใหม่ที่จะได้รับใบประกอบวิชาชีพครู) ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอน ดังคณะกรรมการครุสภากำหนดไว้ทั้ง (1) การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน และ (2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ซึ่งการปฏิบัติการสอนดังกล่าว กำหนดให้ต้องฝึกทักษะและมีสมรรถนะในด้าน “การทำวิจัยในโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน” (มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา)

4) สมศ. กำหนดมาตรฐานคุณภาพครูในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
อย่างมีประสิทธิภาพไว้ว่า ในการปฏิบัติงานสอนนั้น ครูจะต้องทำกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ

- (1) การวิเคราะห์หลักสูตร
- (2) การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- (4) การใช้เทคโนโลยีเป็นแหล่งและสื่อการเรียนรู้ของตนเองและนักเรียน
- (5) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงอย่างรอบด้าน เน้นองค์รวมและเน้นพัฒนาการ
- (6) การใช้ผลการประเมินเพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

(7) การใช้การวิจัยปฏิบัติการในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการสอนของตนเอง

5) ครูมืออาชีพต้องเป็นกัลยาณมิตร ผู้ปฏิบัติตนเป็นต้นแบบให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learner)

2. แนวคิด หลักการ และคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง

แนวคิด

1) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นกิจกรรม และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสร้างความรู้ในการปฏิบัติงาน ยังผลให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสร้างสรรค์ในสภาพความสำเร็จ และปัญหาของการปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนของตนเอง อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการรับรู้ ไตร่ตรอง ตัดสินใจ ปฏิบัติการปรับปรุง พัฒนาและแปรเปลี่ยนตนเองอย่างถูกต้อง และสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

2) เมื่อครูเผชิญกับ “ปัญหา” ในการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถแปรเปลี่ยน “ปัญหา” ให้เป็น “ปัญญา” และ “การสร้างสรรค์” ได้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3) ครูนักวิจัย คือ บุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้มีวิถีชีวิตในการเปิดใจรับการเรียนรู้ตลอดเวลา ครูนักวิจัยสามารถนิเทศตนเองและเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์

4) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นยุทธวิธีแห่งวิชาชีพครูในการเพิ่มพลังอำนาจ ให้ครูสามารถพึ่งตนเองในการพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด และกระบวนการทำงานของตนเอง ให้เกิดผลสำเร็จตามมาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งช่วยให้ครูทันสมัย รู้เท่าทันและนำตนเองให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง

หลักการ

1) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแท้ ๆ ต้องเป็น “งานที่เล็ก ๆ ง่าย ๆ และมีคุณค่า” (a small, simple and significant task) ที่บูรณาการอยู่ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนปกติของครู

2) ครูนักวิจัยเชื่อว่า เราทั้งหมดสามารถเรียนรู้จากกันและกัน (we all can learn from each others) ในหลักการนี้ นักเรียนคือแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญมากของครู

3) นักเรียนเป็นทั้งเหตุและเป็นทั้งผลของการปฏิบัติงานของครู ดังนั้น “ผลงานของครูต้องดูที่ศิษย์”

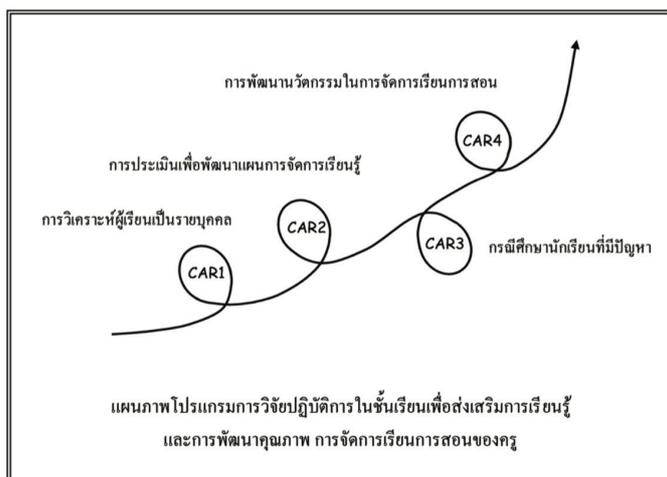
คุณค่า

คุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การเรียนรู้และสร้างความรู้เพื่อสู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดและแนวปฏิบัติของตนเองของครู ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นภายในตนเองของครู ครูนักวิจัยจะรู้สึกอยากแปรเปลี่ยน เต็มใจแปรเปลี่ยน จึงทำให้ครูแปรเปลี่ยนตนเองด้วยความสบายใจ

3. โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูควรมีลักษณะอย่างไร

ตามแนวคิด หลักการ และคุณค่าดังกล่าวของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูจึงทำวิจัยได้หลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความถนัด ความสนใจ และจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้และในการใช้ประโยชน์ของครู เช่น การวิจัยหน้าเดียว การวิจัยหลายหน้า การวิจัยเล่มเล็ก และการวิจัย 5 บท เป็นต้น

สำหรับคุณครูที่สนใจจะใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือช่วยให้ตนเองเรียนรู้ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเทอมและตลอดปีการศึกษา ขอเสนอให้พิจารณาโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 4 ระยะ แต่ละระยะมุ่งเสริมสร้างความรู้ใหม่ เพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของคุณครูดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

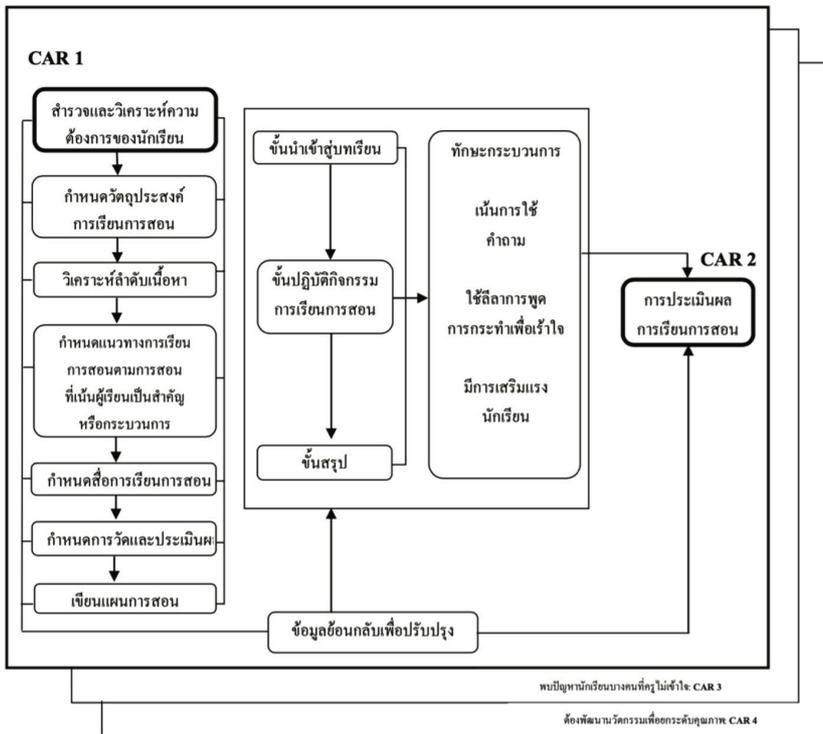
แผนภาพโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

4. เมื่อไหร่และในสถานการณ์ใดที่ครูควรทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและควรวิจัยแบบใด

ตารางแสดงช่วงเวลา สถานการณ์ และวิธีวิจัยที่ใช้โปรแกรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทั้ง 4 ระยะ

เมื่อไร	สถานการณ์ใด	ควรทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบใด			
		CAR	คำถามวิจัย	การจัดเก็บข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	
เดือนที่ 1	W1	ครูต้องการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	CAR1 : การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1) นักเรียนมีลักษณะอย่างไร 2) ควรปรับปรุงและพัฒนานักเรียนคนใดในเรื่องอะไรบ้าง 3) ควรออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร	1) ภูมิหลังและพัฒนาการทุกด้าน 2) ความสนใจ ความถนัด ศักยภาพและความต้องการจำเป็น 3) SWOT Analysis
	W2				
	W3				
	W4				
เดือนที่ 2	W1	ครูต้องการประเมินการสอนของตนเองเพื่อพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติในการออกแบบ แผนจัดการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอนของตนเอง	CAR2 : การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และการสอนของตนเอง	1) ความสำเร็จของการสอนมีอะไรบ้าง มีสาเหตุและปัจจัยมาจากอะไร 2) ปัญหาของการสอนมีอะไรบ้าง และมีสาเหตุและปัจจัยมาจากอะไร 3) แนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอนของตนเองมีอะไรบ้าง	1) บันทึกระหว่างสอนและ หลังสอน 2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งก่อน /ขณะและหลัง 3) การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) ผลงานนักเรียน 5) การประชุมระดับชั้น และประชุมกลุ่มสาระ 6) วิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
	W2				
	W3				
	W4				
เดือนที่ 3	W1	ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ครูต้องเข้าใจและช่วยเหลือคลายและแก้ไข	CAR3 : กรณีศึกษา นักเรียน	1) นักเรียนมีลักษณะและมีปัญหาอะไรบ้าง 2) สาเหตุและปัจจัยของปัญหามีอะไรบ้าง 3) แนวทางแก้ไขควรมีเป้าหมายและขั้นตอนอย่างไร และตัวชี้วัดความสำเร็จควรมีอะไรบ้าง 4) ผลการแก้ไขมีสภาพความสำเร็จอย่างไร ปัญหาได้แปรเปลี่ยนไปอย่างไร และควรพัฒนาต่อไปอย่างไร	1) การสังเกตในบริบทต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 2) การสัมภาษณ์ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง 3) วิเคราะห์ผลงานนักเรียนและเอกสารต่างๆ
	W2				
	W3				
	W4				
เดือนที่ 4	W1	ครูต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การจัดการเรียน การเรียนรู้ซึ่งสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	CAR4 : การพัฒนา นวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้	1) ผลลัพธ์ที่ต้องการพัฒนาและแนวคิดหลักในการพัฒนามีอะไรบ้าง 2) การสร้างนวัตกรรม ควรออกแบบและดำเนินการอย่างไร 3) ผลการทดลองใช้นวัตกรรม ช่วยเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการสอนหรือไม่ อย่างไร 4) นวัตกรรมควรได้รับการปรับปรุงพัฒนา และ/หรือขยายผลต่อไปอย่างไร	1) ข้อมูลสภาวะเริ่มต้น (baseline) 2) ข้อมูลพัฒนาทางพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะของนักเรียน
	W2				
	W3				
	W4				

แผนภาพด้านล่างนี้ นำเสนอการบูรณาการการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนและทุก ๆ คนของคุณ

แผนภาพระบบการเรียนการสอนตามการสอนที่เน้นกระบวนการและการบูรณาการโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน: CAR1, CAR2, CAR3, CAR4

(ที่มา: ปรับปรุงจากแผนภาพในหนังสือของ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2549). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.)

แนวคิด มโนทัศน์ และโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่พัฒนาขึ้นนี้ ได้มีการเผยแพร่สู่การประยุกต์ใช้ในกิจกรรมของโครงการต่าง ๆ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในช่วงปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา เช่น โครงการห้องเรียนแห่งคุณภาพ และโครงการผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สืบเนื่องจากประสบการณ์และบทเรียนที่ได้จากการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในบริบทต่าง ๆ คณะทำงานของศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้อาศัยประสบการณ์และบทเรียนดังกล่าวนี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญอันหนึ่ง ในการออกแบบระบบการชี้แนะและการเป็นที่เลี้ยง เพื่อพัฒนาเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (CU-CMS: Chulalongkorn University Coaching and Mentoring Systems) ในช่วงปีการศึกษา 2556 – 2559 เช่น โครงการการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน : การพัฒนาบุคลากรแกนนำโดยใช้การชี้แนะและการเป็นที่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) และการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูทั้งโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาในช่วงต่อมา

นอกจากนี้ได้มีการนำแนวคิด มโนทัศน์ และโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาใช้เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของกรอบมโนทัศน์ในการวิจัยด้านการพัฒนาครูและนิสิตนักศึกษาครู เช่น นันทกาญจน์ ชินประหัชจู (2553) ได้พัฒนาโปรแกรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดไตร่ตรองของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม คือ

(1) กิจกรรมการนัดพบ (Meeting: M) จำนวน 3 ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจกับนิสิตเกี่ยวกับโปรแกรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และร่วมกันวางแผนการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งแนะนำแนวทางในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 2 เรื่อง ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (CAR1) และการประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ (CAR2)

(2) กิจกรรมการโค้ชโดยการสะท้อนคิด (reflective coaching) 3 - 4 ครั้ง

(3) กิจกรรมการเขียนบันทึกหลังสอนอย่างไตร่ตรอง (after teaching reflective writing) และ

(4) กิจกรรมทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ตามรูปแบบของสาขาวิชาของนิสิต โดยให้นำโปรแกรมนี้ไปทดลองใช้กับนิสิต คณะครุศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครั้งแรก จำนวน 6 คน โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ภาคการศึกษา ผลการทดลองใช้โปรแกรมฯ พบว่า นิสิตมีการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น โดยปรับจากการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง เป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายมากขึ้น และมีการผลิตสื่อที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนี้ยังพัฒนาการคิดไตร่ตรองของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพอีกด้วย

5. ความสำเร็จที่ตรงตามเป้าหมายวิชาชีพ

ถ้าครูบูรณาการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในระบบการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง ครูจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติของตนเองให้สามารถปฏิบัติงานสอนเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน และทุก ๆ คนได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ เกิดความสำเร็จที่ตรงตามและเป็นรูปธรรมอย่างครุมืออาชีพ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูดังกล่าวนี้ สะท้อนให้ชุมชนเห็นและเข้าใจคุณค่าแห่งวิชาชีพครู

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับ CAR1

ตัวอย่าง 1 : แบบบันทึกข้อมูลจากการที่ครูสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูท่านอื่น

คำชี้แจง : การบันทึกจากการสังเกตเป็นข้อมูลสำคัญในการทำความเข้าใจพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและเป็นโอกาสในการพัฒนาแนวคิดและทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญของครู จึงขอให้ครูได้บันทึกข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นดังนี้

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของการสังเกตและผู้บันทึกข้อมูล

วันที่.....เดือน.....ปี..... เวลา..... ถึง.....
สถานที่.....
เป้าหมายของการสังเกต (นักเรียนชื่อ หรือกลุ่มนักเรียนชื่อ หรือห้องเรียน)
.....
นามผู้จดบันทึกหรือผู้สังเกต

(2) ขณะที่กำลังสังเกต : การบันทึกข้อมูลจากการสังเกตและการสนทนา

(บันทึกความคิดของนักวิจัย/ ผู้สังเกต) (ส่วนนี้เป็นที่ว่าง สำหรับครูใช้ในการบันทึก คำถาม ข้อสังเกตต่าง ๆ ของ ครูเพื่อแยกความคิดหรือการ ตีความออกจากข้อมูล ทางด้านขวามือ)	(บันทึกข้อมูล) เวลา..... (สิ่งที่สังเกตเห็นหรือคำพูดในการสนทนาที่ได้ยิน) (อาจวาดภาพสถานที่หรือบริบทของการสังเกต) เวลา..... (สิ่งที่สามารถสังเกตเห็นหรือคำพูดที่สนทนา)
---	--

(3) หลังจกจบกิจกรรมการสังเกต : การประมวลวิเคราะห์ทำความเข้าใจและสรุปความรู้สึ
นึกคิดและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับนักวิจัย/ผู้สังเกต

(ส่วนนี้ไม่ใช่ข้อมูลแต่เป็นการตีความและการแปลความหมายของข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์และการ
เรียนรู้ของผู้สังเกต)

1. ความรู้สึกที่เกิดขึ้น

.....
.....

2. สารสนเทศสำคัญ / สิ่งที่ได้เรียนรู้

.....

3. การนำไปใช้ประโยชน์

.....

4. ข้อสังเกตหรือคำถามค้างใจที่ต้องการคำตอบต่อไป

.....

**ตัวอย่าง 2 : แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคนที่ครูควรเก็บเพื่อวิเคราะห์นักเรียน
เป็นรายบุคคล**

ชื่อนักเรียน	ภูมิหลังครอบครัว	พัฒนาการ ในด้านต่าง ๆ	ผลการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ	แนวทาง การพัฒนา
1) ด.ช.....
2) ด.ช.....
3) ด.ช.....
4) ด.ญ.....
5) ด.ญ.....
6) ด.ญ.....

ตัวอย่าง 3 : การวิเคราะห์สารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชื่อนักเรียน	จุดเด่น	จุดด้อย	จุดควรพัฒนา	แนวทาง การพัฒนา
1) ด.ช.....
2) ด.ช.....
3) ด.ญ.....
4) ด.ญ.....

ตัวอย่าง 4 : การวิเคราะห์กลุ่มผู้เรียน เพื่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชื่อนักเรียน	จุดเด่น	จุดด้อย	จุดควรพัฒนา	แนวทาง การพัฒนา
<u>กลุ่มที่ 1</u> กลุ่มที่มีความพร้อมทุกด้าน สูง
1) ด.ช.
2) ด.ญ.

ชื่อนักเรียน	จุดเด่น	จุดด้อย	จุดควรพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
<u>กลุ่มที่ 2</u> กลุ่มที่มีความพร้อมปานกลาง (คือกลุ่มที่มีความพร้อมในบางเรื่อง) 1) ด.ช. 2) ด.ญ.
<u>กลุ่มที่ 3</u> กลุ่มที่ไม่มีความพร้อม (คือกลุ่มที่มีปัญหาในหลายเรื่อง) 1) ด.ช. 2) ด.ญ.

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR1” แบบที่ 1
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การวิเคราะห์ผู้เรียน

- บทคัดย่อ
- คำนำ / กิตติกรรมประกาศ
- สารบัญเนื้อหา ตาราง และแผนภาพ
- เนื้อเรื่อง
 - 1) แนวคิดและเหตุผล
 - 2) คำถามวิจัย
 - 3) วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1) กลุ่มเป้าหมาย
 - 3.2) สารสนเทศ / ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม
 - 3.3) แหล่งข้อมูล เครื่องมือ และแผนปฏิบัติการในการจัดเก็บข้อมูล
 - 3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
 - 5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
(ตัวอย่างเครื่องมือในภาคผนวก ก : ตัวอย่างที่ 3)
 - 5.2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนทั้งกลุ่ม
(ตัวอย่างเครื่องมือในภาคผนวก ก : ตัวอย่างที่ 4)
 - 6) สรุปผลการวิจัย(คำตอบของคำถามวิจัยทุกข้อ)
 - 7) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย
 - 8) บทเรียนความคิดใหม่และประโยชน์ที่ได้จากการทำงานครั้งนี้
 - 8.1) บทเรียนสำหรับตนเองในการพัฒนานักเรียน
 - 8.2) บทเรียนของตนเองในเรื่องหลักในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ควรจัดให้กับนักเรียน และควรมีตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักนี้ไว้สัก 2 ตัวอย่าง ที่แตกต่างกัน
 - 8.3) ข้อเสนอแนะสำหรับตนเองในการปรับปรุง และพัฒนา การจัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรู้จักนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาตนเองของครู
- ภาคผนวก
 - ☆ เครื่องมือทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย
 - ☆ อื่น ๆ ที่เห็นว่า มีประโยชน์

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR1” แบบที่ 2
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การวิเคราะห์ผู้เรียน

- ◆ บทคัดย่อ
- ◆ คำนำ
- ◆ สารบัญ
- ◆ สารบัญตาราง
- ◆ สารบัญแผนภาพ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 แนวคิดและเหตุผลของการวิจัย
- 1.2 คำถามวิจัย
- 1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย
- 1.4 วิธีดำเนินการวิจัย
 - 1.4.1 ตัวแปรที่ศึกษา
 - 1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย
 - 1.4.3 แหล่งข้อมูลและเครื่องมือสำหรับการวิจัย
 - 1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.4.5 แผนปฏิบัติการ
- 1.5 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย

บทที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลจำแนกตามกลุ่ม
- 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนทั้งห้องเรียน

บทที่ 3 สรุปผลการวิจัย

- 3.1 ลักษณะโดยรวมของนักเรียนห้องนี้
- 3.2 ลักษณะเฉพาะของนักเรียนห้องนี้
- 3.3 แนวทางการปรับปรุง และพัฒนานักเรียนห้องนี้

บทที่ 4 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 4.1 แนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนห้องนี้
- 4.2 ข้อควรระวังสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้

ภาคผนวก

- ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับ CAR2

ตัวอย่าง 1 : แบบประเมินการสอนของตนเอง

วิชา.....กลุ่มที่..... มีนักเรียนทั้งหมด.....คน

การสอนครั้งที่..... เรื่อง.....

วัน/เดือน/ปี..... เวลา.....

นักเรียนมาเรียน.....คน ชาย.....คน คือ.....

ความพร้อมและความสนใจของนักเรียนก่อนทดลอง

ปกติเพราะ.....

ดีกว่าปกติเพราะ.....

แยกว่าปกติเพราะ.....

ผู้ดำเนินการสอนมี.....คน คือ

1).....ทำหน้าที่.....

2).....ทำหน้าที่.....

3).....ทำหน้าที่.....

1. สภาพการสอนวันนี้ประเมินตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

- ดำเนินการไปตามแผนการสอนทุกประการ
- แตกต่างไปจากแผนการสอนบ้างคือ (ส่วนที่เพิ่มขึ้นมา/ส่วนที่ลดไป/ส่วนที่ปรับทั้งในด้านเนื้อหาและขั้นตอนของกิจกรรม/อุปกรณ์/บรรยากาศ เป็นต้น)

2. ข้อสังเกต (ข้อมูล) ที่น่าสนใจจากการสอน วันนี้ (ขณะอยู่ในชั้น /ช่วงเวลา /เกิดอะไรขึ้น /น่าสนใจอย่างไร)

3. การแปลความของผู้สอนในสิ่งที่เกิดขึ้นในข้อ 2 (ที่เป็นเช่นนี้จะเนื่องมาจากอะไร เช่น เนื้อหา/ขั้นตอนของการสอน, บรรยากาศ, กลุ่มเพื่อน, สื่อเป็นต้น และนำไปสู่อะไร)

4. ประสิทธิภาพของการสอนวันนี้ประสบความสำเร็จตามที่ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ประมาณกี่เปอร์เซ็นต์

- 100% 90% 80% 70% 60% 50% ต่ำกว่า 50% และควรทดลองซ้ำที่เป็นเช่นนี้ (ได้เท่านี้เช่น 60%) เพราะอะไร

.....
.....
.....

สิ่งที่ขาดหายไป (อีก 40% ที่ขาดหายไป) คือ อะไร และนักเรียนคนใดบ้างที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนในวันนี้แล้วครูจะต้องช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้นอย่างไร

.....
.....
.....

5. สิ่งที่ต้องระมัดระวังในการสอนครั้งต่อไป / นักเรียนคนใดบ้างที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

.....
.....
.....

6. สิ่งที่ต้องปรับปรุงและ/หรือเพิ่มเติมในครั้งต่อไป (เพื่อเพิ่มจาก (60% เป็น 100%))

.....
.....
.....

ผู้บันทึก.....

...../...../.....

เวลา.....

ตัวอย่าง 2 : แบบบันทึกหลังสอนเพื่อการเรียนรู้ของครูนักวิจัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
วิชา.....

1. ในการสอนวันนี้ท่านได้ทำอะไรบ้าง

.....

.....

2. สิ่งที่น่าประทับใจหรือความรู้สึกในการทำงานข้างต้นนี้คืออะไร เพราะอะไร

.....

.....

3. ท่านได้เรียนรู้และเกิดความคิด /แนวคิดใหม่อะไรบ้าง และความคิด /แนวคิดนั้นเชื่อมโยงกับความรู้เดิมอะไร อย่างไร

.....

.....

4. ท่านจะนำประสบการณ์ ความคิด และสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อไร เพื่ออะไร

.....

.....

5. คำถามค้างใจที่ต้องหาคำตอบต่อไป

.....

.....

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR2” แบบที่ 1
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

- บทคัดย่อ
- คำนำ / กิตติกรรมประกาศ
- สารบัญเนื้อเรื่อง ตารางและแผนภาพ
 - 1) แนวคิดและเหตุผล
 - 2) คำถามวิจัย
 - 3) วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1) กลุ่มเป้าหมาย บริบทและช่วงเวลา
 - 3.2) สารสนเทศ / ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม
 - 3.3) แหล่งข้อมูล เครื่องมือ (ตัวอย่างเครื่องมือในภาคผนวก ข) และแผนปฏิบัติการในการจัดเก็บข้อมูล
 - 3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล (สภาพเริ่มต้น การเปลี่ยนแปลง เหตุปัจจัย และแนวทางพัฒนาต่อไป)
 - 4) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
 - 5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 6) สรุปผลการวิจัย (คำตอบของคำถามวิจัยทุกข้อ)
 - 7) ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาและ/หรือขยายผลแผนการจัดการเรียนรู้
 - 8) บทเรียน ความคิดใหม่และแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากการวิจัย
- ภาคผนวก ก แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ฉบับปรับปรุง
- ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ภาคผนวก ค อื่น ๆ ที่นำมาเป็นประสบการณ์

“ตัวอย่างหัวข้อของรายงาน CAR2” แบบที่ 2
รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

◆ บทคัดย่อ

◆ คำนำ

◆ สารบัญ

◆ สารบัญตาราง

◆ สารบัญแผนภาพ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 แนวคิดและเหตุผลของการวิจัย

1.2 คำถามวิจัย

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย

1.4.3 แหล่งข้อมูลและเครื่องมือสำหรับการวิจัย

1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.5 แผนปฏิบัติการ

1.5 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย

บทที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สภาพความสำเร็จในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ปัจจัยของความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ตอนที่ 3 ปัญหา สาเหตุอุปสรรค และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ตอนที่ 4 แนวทางในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนของผู้วิจัย

บทที่ 3 สรุปผลการวิจัย

บทที่ 4 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้นี้ไปใช้ครั้งต่อไป

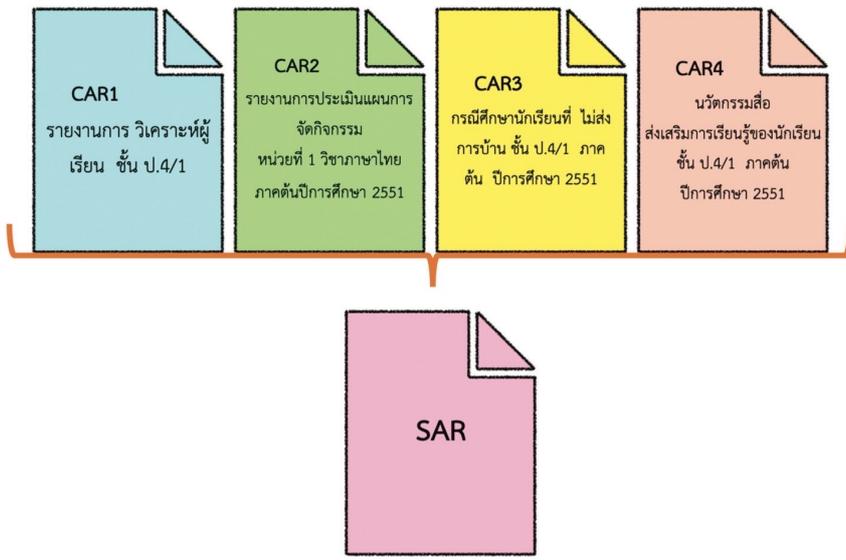
รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่.....เรื่อง.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่.....เรื่อง..... (ฉบับปรับปรุง)

ผลงานสะท้อนการเรียนรู้ต่อการปฏิบัติงานของครูมืออาชีพ (Professional Teacher)

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- นันทกาญจน์ ชินประหัชฐ์. (2553). การพัฒนาและทดลองใช้โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดไตร่ตรองของนิสิตครูระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 137 ตอนพิเศษ 109 ง (2563, 7 พฤษภาคม) : 10-14.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2549). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2549). มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ. 2459 – 2553). (ม.ป.ท.)
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2549). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา. (8 ตุลาคม 2557). การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพครู โดยใช้กระบวนการ ชี้นำ และการเป็นพี่เลี้ยง. สืบค้นจาก https://youtu.be/aQzYUmQnn_Q
- สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา. (8 ตุลาคม 2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทาง วิชาชีพ). สืบค้นจาก <https://youtu.be/37rpCRyYmE0>

ประวัติและผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิเขียนบทความพิเศษ

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา

ข้าราชการเกษียณอายุราชการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภูมิหลังทางการศึกษา

- ค.บ. (การสอนฟิสิกส์ระดับมัธยมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- M.A. (Educational Psychology) จาก Michigan State University
- Ph.D. (Educational Psychology, Research Design and Statistical Analysis, Measurement and Evaluation, Learning and cognition) จาก Michigan State University

ภูมิหลังการทำงานก่อนเกษียณอายุราชการ เมื่อปี พ.ศ. 2554

ตำแหน่งงาน อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลงานบริหาร

- พ.ศ. 2527 – 2529 หัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2533 – 2536 รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2540 – 2544 รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2544 – 2551 ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2552 – 2554 รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างผลงานวิจัย

1. โครงการวิจัยเรือสถานภาพและทางเลือกของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. โครงการชุดกิจกรรมการวิจัยปฏิบัติการ “Action Research on Environmental Education Experience for Reflective Practitioner Development ” จากสำนักงานความช่วยเหลือด้านการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งเดนมาร์ก (DANIDA)
3. โครงการวิจัยบูรณาการการเรียนรู้ผ่านการศึกษาย่อยพิเศษกึ่งฐานความรู้ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)